

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Sprogprøven i 1. – 9. klasse

Informationsmateriale om sprogprøven i 1.-9.
klasse

Sprogprøven i 1. – 9. klasse

Informationsmateriale om sprogprøven i

1. – 9. klasse

August 2019

Generelt om sprogprøven i 1.-9. klasse

Fra skoleåret 2019/20 indføres obligatoriske sprogprøver på grundskoler og afdelinger af grundskoler, hvor mere end 30 pct. af eleverne bor i et boligområde, der har været på Transport- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder mindst én gang inden for de seneste 3 år. Reglerne gælder også for frie skoler. Alle elever i børnehaveklassen på de pågældende skoler er omfattet af sprogprøvekravet og visse elever i 1.-9. klasse, der skal stoppe med at modtage undervisning i dansk som andetsprog - supplerende.

Børne- og Undervisningsministeriet udarbejder en vejledende liste over, hvilke grundskoler eller afdelinger af grundskoler, der skal afholde sprogprøver. Listen vil blive opdateret årligt og bygger på Transport- og Boligministeriets data over udsatte boligområder sammenholdt med data fra Danmarks Statistiks elevregister.

Det er kommunalbestyrelsens og de frie grundskolers bestyrelses ansvar at påse, hvorvidt henholdsvis kommunens folkeskoler og den pågældende frie skole er omfattet af kravet om obligatoriske sprogprøver.

Børne- Undervisningsministeriets vejledende skoleliste kan tilgås på www.uvm.dk/sprogproever. Her kan du også finde Transport- og Boligministeriets lister over udsatte boligområder for de seneste tre år.

Dette informationsmateriale indeholder en beskrivelse af regler, rammer og indhold for sprogprøven målrettet visse elever i 1.-9. klasse.

Sprogprøven i 1.-9. klasse

Formålet med sprogprøven i 1.-9. klasse er at sikre, at alle elever på de omfattede skoler er sprogparate og dermed kan følge med i undervisningen på lige fod med andre elever, som ikke modtager undervisning i dansk som andetsprog - supplerende.

Elever i 1.-9. klasse, der undervises i dansk som andetsprog - supplerende, skal vurderes sprogparate ved en obligatorisk sprogprøve i følgende situationer:

- Når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for at modtage undervisning i dansk som andetsprog - supplerende.
- Senest inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleven samlet har modtaget undervisning i dansk som andetsprog - supplerende i fire år, evt. efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i op til to år.

I ovenstående tilfælde skal eleven gennemføre og vurderes sprogparat ved sprogprøven som forudsætning for at

kunne ophøre med at modtage undervisning i dansk som andetsprog - supplerende. Eleven har op til fire forsøg til at blive vurderet sprogparat ved den obligatoriske sprogprøve inden påbegyndelsen af det efterfølgende skoleår. Skolens leder skal planlægge sprogprøvens afvikling, så eleven har mulighed for at benytte sine fire forsøg inden påbegyndelsen af det efterfølgende skoleår.

En elev, der ikke bliver vurderet sprogparat ved sprogprøven efter fire forsøg, skal undervises på det samme klassetrin i to år samt fortsætte med at modtage undervisning i dansk som andetsprog - supplerende, indtil skolens leder igen indstiller eleven til en obligatorisk sprogprøve, som eleven vurderes sprogparat ved. En elev kan kun gå ét klassetrin om fra børnehaveklasse til 9. klasse som følge af at være blevet vurderet ikke-sprogparat i forbindelse med gennemførelsen af sprogprøver.

Sprogprøvens indhold

Faget dansk som andetsprog skal gøre eleverne bevidste om sprog og sprogtilgængelse med henblik på en aktiv og ligeværdig deltagelse i skole og samfund samt forbedring til videre uddannelse.

Sprogprøven i 1.-9. klasse er tilrettelagt som individuelle prøver og indeholder både mundtlige og skriftlige opgaver. Hvert sprogprøveforsøg består af fire dele svarende til kompetenceområderne i Fælles Mål for dansk som andetsprog - supplerende:

- Tale
- Læsning
- Lytning
- Skrivning

Hver sprogprøveramme indeholder:

- Et billede, som eleverne skal tale ud fra
- En læsetekst, hvor eleverne skal læse op
- En lyttetekst, hvor eleverne skal tale om indholdet i en afspillet tekst
- En skriveopgave, hvor eleven skal skrive en given tekst

Sprogprøven gennemføres af eleven i samarbejde med en lærer, der styrer eleven gennem opgaverne. Læreren vurderer elevens sproglige kompetencer undervejs i prøven med støtte i vurderingsskemaet, og læreren skal på baggrund heraf foretage en samlet vurdering af elevens præstation, herunder om eleven har tilstrækkelige sproglige kompetencer til at blive vurderet sprogpå. En sprogprøve tager i alt 30-45 minutter at gennemføre.

Der er udviklet fire centrale sprogprøverammer, som er målrettet:

- 1.-2. klassetrin
- 3.-5. klassetrin
- 6.-7. klassetrin
- 8.-9. klassetrin

Ovenstående trininddeling stemmer overens med inddelingen af Fælles Mål for dansk som andetsprog - supplerende. De fire sprogprøverammer er dermed ens i niveau inden for hvert trin, mens de centralt fastsatte vurderingskriterier afhænger af elevens specifikke klassetrin. Til hvert af de fire prøveforsøg skal eleven gennemføre en ny sprogprøve.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet stiller centralt fastsatte sprogrøveramer med tilhørende vurderingsskemaer til rådighed. Skolerne skal gennemføre de obligatoriske sprogrøver i overensstem-

melse hermed. Sprogrøven for 1.- 9. klasse gennemføres på papir.

Nedenfor ses et eksempel fra en sprogrøve til 8. klasse:

Kompetencemål

Eleven kan udtrykke sig i et nuanceret talesprog afpasset efter situation, fag og samtalepartner.

Vurderingsområder	Elevens mestringsniveau		Faglige kommentarer
	Kan	Kan ikke	
Mundtlig fremstilling: Kan eleven udtrykke sig på et forventet niveau?	Eleven kan udtrykke sig nuanceret om billedets motiv i et domænespecifikt sprog	Eleven kan ikke udtrykke sig nuanceret om billedets motiv i et domænespecifikt sprog	Nuanceret betyder i denne sammenhæng: <ul style="list-style-type: none"> Taler i sammenhængende udbyggede sætninger Anvender udfyldte nominalgrupper
Kommunikation: Kan eleven indgå i en samtale på et forventet niveau?	Eleven kan mundtligt danne inferens	Eleven kan ikke mundtligt danne inferens	Inferens betyder følgeslutning
	Eleven kan mundtligt argumentere for sine egne synspunkter og forholde sig reflekterende til billedet	Eleven kan ikke mundtligt argumentere for sine synspunkter og forholde sig reflekterende til billedet	Eleven skal have ordforråd til at gennemføre en samtale, hvor eleven kan udsige et synspunkt gennemføre en sammenhængende argumentation med brug af belæg samt forholde sig reflekteret til billedet.

Sprogrøven resulterer i en vejledende score, hvor elevernes præstation vurderes for hvert af de fire områder: Tale, læsning, lytning og skrivning. På baggrund af scoren skal læreren foretage en samlet vurdering af den enkelte elevs sproglige kompetencer og derved afgøre, om eleven er sprogparat eller ej.

Forældrene skal orienteres skriftligt om resultatet af elevernes sprogrøveforsøg og konsekvenserne heraf. Forældre til en elev, som ikke bliver vurderet sprogparat, skal desuden modtage tilbud om et personligt møde med den prøveafholdende lærer.